

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HÀ THÁI

**ẢNH HƯỞNG CỦA XU HƯỚNG ĐÔ THỊ HÓA ĐỐI VỚI KINH TẾ
HỘ NÔNG DÂN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 60.31.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2008

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HÀ THÁI

**ẢNH HƯỞNG CỦA XU HƯỚNG ĐÔ THỊ HÓA ĐỐI VỚI KINH TẾ
HỘ NÔNG DÂN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 60.31.10**

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học : TS. Đỗ Anh Tài

THÁI NGUYÊN - 2008

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “**Ảnh hưởng của xu hướng đô thị hoá đối với kinh tế hộ nông dân trên địa bàn thành phố Thái Nguyên**” được thực hiện từ tháng 10/2007 đến tháng 5/2008. Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau. Các thông tin này đã được chỉ rõ nguồn gốc, có một số thông tin thu thập từ điều tra thực tế ở địa phương, số liệu đã được tổng hợp và xử lý.

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và mọi thông tin trong khóa luận đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2008

Học viên

Hà Thái

LỜI CẢM ƠN

Trong thời thực hiện luận văn , em đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ quý báu của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài trường.

Trước hết, em xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu , Ban Chủ nhiệm khoa Sau đại học cùng các thầy cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập tại trường.

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS . Đỗ Anh Tài - Giảng viên trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh , người đã tận tình chỉ bảo , giúp đỡ em trong thời gian thực hiện luận văn.

Em xin chân thành cảm ơn UBND thành phố Thái Nguyên , Phòng Kế hoạch và Đầu tư TP Thái Nguyên , Phòng Thống kê TP Thái Nguyên và các hộ nông dân đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho em trong quá trình thu thập thông tin để thực hiện Luận văn.

Em xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2008

Học viên

Hà Thái

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục ký tự viết tắt.....	vii
Danh mục bảng biểu, sơ đồ.....	viii

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn:	3

Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU

VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

1.1. Cơ sở lý luận và thực tiễn về đô thị hóa, kinh tế hộ nông dân và ảnh hưởng của đô thị hóa đến kinh tế hộ nông dân	5
<i>1.1.1. Hộ nông dân và kinh tế hộ nông dân</i>	5
1.1.1.1. Hộ nông dân	5
1.1.1.2. Động thái kinh tế hộ nông dân.....	7
<i>1.1.2. Khái niệm, phân loại và chức năng của đô thị.....</i>	9
<i>1.1.2.1. Khái niệm về đô thị</i>	9
<i>1.1.2.2. Phân loại đô thị.....</i>	10
<i>1.1.2.3. Chức năng của đô thị.....</i>	11
<i>1.1.2.4 Chức năng vùng ngoại thành, ngoại thị.....</i>	12
<i>1.1.2.5. Vai trò của đô thị trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội</i>	12
<i>1.1.3. Lý luận về đô thị hoá.....</i>	13
<i>1.1.3.1. Khái niệm đô thị hoá.....</i>	13

1.1.3.2. <i>Tính tất yếu của đô thị hoá</i>	14
1.1.3.3. <i>Quan điểm của đô thị hoá</i>	15
1.1.3.4. <i>Mối quan hệ giữa quá trình đô thị hoá và quá trình công nghiệp hoá..</i>	16
1.1.3.5 <i>Tác động của đô thị hoá</i>	17
1.2. Thực tiễn quá trình đô thị hóa trên thế giới và ở Việt Nam	20
1.2.1. <i>Tình hình đô thị hoá trên thế giới</i>	21
1.2.2. <i>Kinh nghiệm đô thị hoá ở một số nước trên thế giới</i>	22
1.2.2.1. <i>Hà Lan</i>	22
1.2.2.2. <i>Trung Quốc</i>	23
1.2.3. <i>Tình hình đô thị hóa ở Việt Nam</i>	25
1.2.4. <i>Các công trình nghiên cứu về đô thị hóa trên thế giới và Việt Nam</i>	28
1.3. Phương pháp nghiên cứu	30
1.3.1. <i>Các câu hỏi nghiên cứu</i>	30
1.3.2. <i>Cơ sở phương pháp luận</i>	30
1.3.3. <i>Phương pháp nghiên cứu</i>	30
1.3.3.1. <i>Chọn địa điểm nghiên cứu</i>	30
1.3.3.2. <i>Phương pháp thu thập tài liệu thông tin</i>	31
1.3.4. <i>Phương pháp xử lý số liệu</i>	33
1.3.5. <i>Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu</i>	35
Chương 2: THỰC TRẠNG ẢNH HƯỞNG CỦA ĐÔ THỊ HÓA TỚI ĐỜI SỐNG KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN TẠI THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	
2.1. Đặc điểm của thành phố Thái Nguyên	37
2.1.1. <i>Điều kiện kinh tế - chính trị</i>	37
2.1.2. <i>Điều kiện kinh tế - xã hội</i>	42
2.2. Thực trạng của quá trình đô thị hoá trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	43

2.2.1. Quá trình hình thành và phát triển đô thị hoá	43
2.2.2. Sự biến động về đất đai trong quá trình đô thị hóa của thành phố Thái nguyên	45
2.3. Ảnh hưởng của đô thị hóa đối với kinh tế hộ nông dân được điều tra .	48
2.3.1. Tình hình cơ bản của các hộ điều tra	48
2.3.2. Tình hình biến động đất đai của các hộ điều tra	50
2.3.3. Tình hình chung và nghề nghiệp của hộ	52
2.3.4. Nguồn lực của hộ	54
2.3.5. Thu nhập của hộ	56
2.3.6. Tình hình sử dụng tiền đền bù đất của các hộ điều tra	60
2.4. Tác động của đô thị hoá đến sản xuất nông nghiệp	62
2.5. Tác động của đô thị hoá đến sản xuất phi nông nghiệp	66
2.6. Ảnh hưởng của các nhân tố đến thu nhập của các hộ nông dân	68
2.7. Đánh giá sự ảnh hưởng của đô thị hoá tới kinh tế hộ thông qua các câu hỏi định tính	75
2.7.1. Mức độ ảnh hưởng đến thu nhập do tác động của đô thị hóa	75
2.7.2. Mức độ tác động của đô thị hoá	77
2.7.3. Kế hoạch của hộ nông dân thành phố Thái nguyên trong trong thời gian tới	80
2.8. Đánh giá chung tác động của đô thị hóa tới sản xuất nông nghiệp trên đại bàn thành phố Thái Nguyên	81
2.8.1. Tác động tích cực	81
2.8.2. Tác động tiêu cực	83

Chương 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO ĐỜI SỐNG KINH TẾ HỘ TRONG QUÁ TRÌNH ĐÔ THỊ HÓA TẠI THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN

3.1. Định hướng phát triển đô thị hoá thành phố Thái Nguyên tới năm 2020	86
---	-----------

3.1.1. Định hướng phát triển không gian đô thị	86
3.1.2 Phân khu chức năng	87
3.1.3. Định hướng phát triển kiến trúc cảnh quan đô thị	90
3.2. Những giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao đời sống đời sống kinh tế hộ nông dân bị mất đất nông nghiệp trong khu vực đô thị hóa	90
3.2.1. Giải pháp từ phía các hộ nông dân	91
3.2.2. Nhóm giải pháp liên quan tới chính quyền Thành phố	92
3.2.2.1. Quy hoạch tổng thể	92
3.2.2.2. Giải pháp về lao động - việc làm	93
3.2.2.3. Giải pháp đối với ô nhiễm môi trường	94
3.2.3. Các giải pháp từ phía nhà nước	95
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	
1. Kết luận	98
2. Kiến nghị.....	99

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

DANH MỤC KÝ TỰ VIẾT TẮT

CD	: Cao đẳng
CM KHCN	: Cách mạng khoa học công nghiệp
CNH	: Công nghiệp hoá
ĐH	: Đại học
ĐTH	: Đô thị hoá
GPMB	: Giải phóng mặt bằng
HĐH	: Hiện đại hoá
KD-DV	: Kinh doanh - dịch vụ
KH	: Kế hoạch
KT - XH	: Kinh tế - xã hội
NN	: Nông nghiệp
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
SXNN	: Sản xuất nông nghiệp
TDMNBB	: Trung du miền núi Bắc bộ
THCS	: Trung học cơ sở
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TP	: Thành phố
TTCN	: Tiểu thủ công nghiệp
UBND	: Ủy ban nhân dân
XDCB	: Xây dựng cơ bản
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1 Phát triển bền vững	15
Bảng 1.1 Tỷ lệ dân số đô thị các khu vực trên thế giới theo các giai đoạn	21
Bảng 2.1 Tình hình biến động dân số của thành phố Thái nguyên giai đoạn 2005-2007	40
Bảng 2.2 Tình hình biến động đất đai của thành phố Thái Nguyên từ năm 2005-2007	46
Bảng 2.3 Thông tin cơ bản của các hộ điều tra.....	48
Bảng 2.4 Tình hình biến động đất đai của hộ trước và sau đô thị hoá	51
Bảng 2.5 Tình hình chung của hộ trước và sau ĐTH	52
Bảng 2.6 Nguồn lực của hộ.....	55
Biểu đồ 2.1 Nguồn lực của hộ.....	56
Bảng 2.7 Thu nhập của hộ.....	59
Bảng 2.8 Tình hình sử dụng nguồn đền bù của hộ	60
Biểu đồ 2.2 Tình hình sử dụng nguồn đền bù của hộ	61
Bảng 2.9 Tác động của đô thị hoá đến sản xuất nông nghiệp.....	63
Biểu đồ 2.3 Tác động của đô thị hoá đến sản xuất nông nghiệp.	64
Bảng 2.10 Tác động của đô thị hoá đến sản xuất phi nông nghiệp	67
Bảng 2.11 Ý kiến của các hộ điều tra về xu hướng thay đổi thu nhập do tác động của ĐTH	75
Bảng 2.12. Ý kiến của các hộ điều tra về mức độ tác động của đô thị.....	77
Bảng 2.13 Ý kiến của các hộ điều tra về kế hoạch trong thời gian tới	81